

KÖNYVTÁRRÓL - könyvtárra

»AZ ÍRÁS ÉS A KÖNYV TÖRTÉNETE« CÍMŰ KIÁLLÍTÁS

A Miskolci Megyei Könyvtár szeptember 28-tól október 10-ig rendezte meg — a könyvtár fennállása óta — első nagyszabású kiállítását »Az írás és a könyv története« címmel.

A kiállítás célja az volt, hogy a felnőtt dolgozók és a tanulóifjúság részére szemléltetően mutassa be az írás keletkezését, valamint a könyv és a nyomtatás történetét. A kiállítási anyag összegyűjtése 10 napot vett igénybe. A könyvtári anyagunkból kiválasztottunk olyan műveket, melyek ábrái a témakörhöz kapcsolódnak. Külön összegyűjtöttük a régi könyveket, napilapokat, folyóiratokat és évkönyveket és egyéb dokumentációs anyagot. A Megyei Levéltártól több eredeti pergamenre írott okmányt, régi nyomdatermékeket és a kiállításához használható fényképeket, továbbá szakkönyveket kaptunk kölcsön. A helyi Borsod megyei Nyomdavállalat biztosította azt a kiállítási anyagot, mely a napilap útját mutatta be a szerkesztőségtől az olvasóig. A kiállítás magvát az Állami Könyvterjesztő Vállalat budapesti központja által rendelkezésünkre bocsátott 20, fényképezeti úton előállított, szemléltető, tábla képezte, mely az írás, a könyv, a külföldi és hazai könyvkiadás fejlődését és fontosabb állomásait ábrázolja.

A kiállítás helye a könyvtár nyilvános olvasóterme volt, ahol a terem falán helyeztük el állványokon a 20 táblát, míg a kiállított anyag 6 üvegezett vitrinben és részben asztalokon üveglap alá lett helyezve.

Az anyaggyűjtés befejezése után elkészítettük a kiállítás tematikájának vázlatát, megírtuk röviden a rendelkezésre álló források, főleg »A Könyvtáros«-ban megjelent cikkek alapján az írás és a könyv történetét, melyet már a kiállítás látogatóinak tájékoztatására készítettünk.

A kiállítási anyag teljes rendezése

két munkanapot vett igénybe, ez alatt elkészültek a fehér kartonra gépelt magyarító szövegek is. A kiállított tárgyak mellé elhelyezett kartonok rövid magyarázatot tartalmaztak a látogatók számára.

A kiállítás megnyitását megelőző héten sokszorosított körlevelet postáztunk a helyi általános- és középiskolákhoz, valamint a tömegszervezetekhez és kulturális intézményekhez. Nyomdai úton 1000 db. röpcédulát készítettünk, melyeket filmszínházakban, könyvesboltokban, postán és egyéb helyeken osztottunk ki. A helyi sajtó, az »Eszak-magyarország« kétizben is foglalkozott a kiállítással, a Borsodi Rádió pedig helyszíni riportot készített, melyet az Ünnepi Könyvhét megnyitásának napján sugárzott.

A kiállítás külön részben mutatta be a könyvhét újdonságait.

Szeptember 28-tól október 10-ig a kiállítást 1110 személy tekintette meg. A látogatók 60 százaléka csoportos látogató volt. Mind a csoportos, mind az egyéni látogatók részére rendszeres tárlátvezetést biztosítottunk s miután végigvezettük őket a kiállításon, rövid tájékoztatást adtunk a könyvtárról (beiratkozás, kölcsönzés, olvasóterem stb.).

A kiállítás iránt megnyilvánuló érdeklődés azt igazolta, hogy az erre fordított munka nem hiábavaló. A kiállítás Miskolc dolgozóinak figyelmét ráirányította a könyvtárra és ez a beiratkozott olvasók számának emelkedésében is felmérhető.

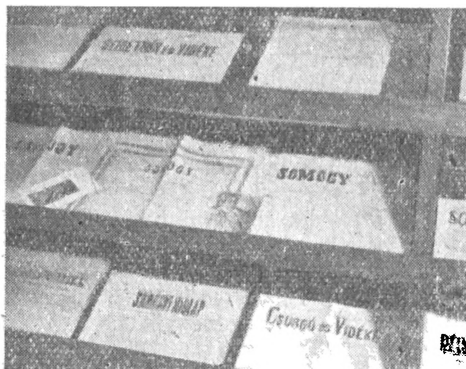
A kiállítással kapcsolatban a Megyei Könyvtárnak összesen 200 Ft költsége merült fel. Ebből 80 Ft a röpcédulák nyomdai költsége, 50 Ft a vitrinek és a kiállításához szükséges más berendezési tárgyak szállítása, míg 70 Ft egyéb kiadások: sokszorosítás, feliratokhoz kartonok beszerzése stb. (Dr. Szőlőssy Tibor.)

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS A KIÁLLÍTÁSOKRÓL

Szólóssy Tibor, a miskolci kiállítás összeállításának módszeréről írt; mi is látunk-könyvveti kiállítást. Láttuk a pécsi Megyei Könyvtárét (ez volt a legnagyobb igényű valamennyi között), voltunk Kaposvárott, de tudomásunk van a győriről, a hódmezővásárhelyiről, sőt a csornai Járási Könyvtár kiállításáról is. Nem a módszerekről, hanem a kiállítások tanulságairól szeretnénk beszélni.

Pécsen az óriási érdeklődés volt a meglepő: a kiállításra valósággal özönlöttek az emberek, a látogatókönyvek ezer és ezer ember aláírását őrzik, — már harmadszor nézem meg — szól az egyik megjegyzés. Az iskolák dolgozatot írnak róla, a Megyei Könyvtár külön anketon is megvitátja, valóságos városi ünnep ez a kiállítás, melynek végeredményben tízezernél több látogatója volt. Mi a pécsiek titka? Azt hisszük, elsősorban az anyag szélessége: az óriási színes tablók a falon, a színes feliratok, a jó világítási hatások kiemelték a kiállítás tartalmát; a díszes kódexek fakszimiléi, a szép betűk és a nyomtatványok, meg a helyi anyag, a régi pécsi nyomdatermek megfogják az embert, ha szereti a szépet. Még faluról is bejönnek az iskolák a kiállításban gyönyörködni, mert a régi századok hangulata mindig áhítatot kelt. *»Tetszet nekem legyobban a görög szépírás amit lattam a szép könyveiből és dicsérem az ógörögországot«* — írja egy kis görög gyermek a látogatókönyvbe.

Ehhez a kiállításához bizony komoly anyaggyűjtő munka, komoly felkészülés kellett. Kár, hogy nem mindenütt egyen-

Régi somogyi újságok a kaposvári kiállításon

letes az anyag, némelyik részénél mintha elfogyott volna a lélekzet. A felszabadulás utáni baranyai könyvtárügy pl. igen szürke, nem lelkesítő, nem beszédes. Kár az is, hogy a rendezők bizonyos kérdésekben lágyszívűek voltak: megengedték, hogy a helyiséget adó szakszervezet egy csomó érdektelen broszúrát kiállítson, ilyeneket: »Munkavédelem és a biztonsági technika propagandája« — ezt bizony nyugodtan nélkülözték volna a látogatók.

A pécsi kiállítás elég sokba került. A pécsiek főleg önmagukra, illetve a Népművelési osztály áldozatos segítségére támaszkodtak. A kaposváriak sajtó- és nyomdatermek kiállítása viszont azt példázza, hogy összefogva olcsóbb lesz a kiállítás, és az összefogás nem megy a színvonal rovására. A nyomdaipari vállalat, a könyvtár és a levéltár közös erőfeszítése arányosan elosztotta nemcsak az anyagi terheket, hanem a rendezés gondját is. Ennek a kiállításnak van azonban egy szomorú tanulsága: a Megyei Könyvtár helytörténeti anyagának szegénysége. Nemcsak a plakátoknak és apró nyomtatványoknak vannak hiájával, de a régi somogyi újságokat is a levéltárból kellett kölcsönözniük. Érdekes, hogy a múzeum ma is megkapja a nyomdából kikerülő nyomtatványokat, a könyvtár nem. Helyes lenne a megyei köteles példányokkal egyszer már kormányzati síkon is foglalkozni. Mert vajjon mi lesz, ha a Széchenyi Könyvtár plakáttárának valami baja történik?

A pécsi kiállítás megérdemelte, hogy tartósítsák, hatását kiterjessék a megyére. A kiállítást máshova is elvitték. A győriek kiállításából viszont éppen a tartósítás módja a legfigyelemreméltóbb. Kiküldték az anyagot a kis Csornára és — most átadjuk a szót Hebenstreit Nándornak, az ottani könyvtár vezetőjének:

»A mintegy 1200—1300 látogató szinte osztatlan tetszése alapján nyugodtan merem állítani, hogy tudományos kérdések is érdeklik a dolgozókat, ha kellő formában mutatjuk be azokat. Az anyagot ismertető, mintegy harmincperces előadás után — minden esetben — szinte áhítattal vizsgálták a látogatók a letűnt évszázadok hangulatát elénkvarázsoló kódexeket (természetesen csak fényképmásolatokat) és a XVI—XVIII. századból fennmaradt könyveket. Igyekezünk olyan

írásműveket összegyűjteni, amelyek valami kapcsolatban állanak járásunkkal. Megfeszült figyelemmel hallgatta szavaimat mindenki, ha egy olyan könyvet ismertettem, amelyben — hacsak említve is — községük szerepelt. És milyen kevéssé ismerik még viszonylag tájékozott emberek is községük múltját: legalább negyven szanyi diák, vagy dolgozó tekintette meg kiállításunkat, de egy sem tudott arról, hogy mintegy 170—180 évvel ezelőtt egy akkor országosan ismert költő, Nagy János községükben élt. És amikor versesköteteiből idéztem, sűrűn csattant fel a nevetés és igen vidám hangulat kerekedett. És hogy záporoztak a kérdések: Vágról, Szilről, Rábacsanakról nem tudok-e valami hasonlót. Egy vadossai fiú szeme csillogott (a községnek ma alig

200 lakosa van), amikor egy kiállított, XVII. századból ránkmaradt könyv bizonyította: Vadossa valamikor a környék legnagyobb települései közé tartozott. Megindult a találgatás: mi okozta a község elnéptelenedését, tűzvész, vagy valamilyen csata? A válasz erre és más helytörténeti kérdésre azt hiszem nem sokáig marad felelet nélkül, mert a látogatók közül soknak az agyában megfordult az a gondolat, hogy az ő falujukban is vannak ilyen régi írások és feltétlenül meg fogják azokat tekinteni.

A csornai eset is bizonyosság rá, hogy olvasótáborunk felnőtt, az igényeket, a könyvtármunka színvonalát emelni kell és ilyen irányban is kell emelni.

(Gerő Gyula)

EGY LEVÉL NYOMÁBAN

Nemrégiben levél érkezett szerkesztőségünkhez, a Rákosi Művek Elektromos Csőhegesztő Üzemének egyik dolgozója, Tábor Márton írta. A Csőgyár szakszervezeti könyvtárára panaszkodik, arról ad hírt, hogy alig van a könyvtárban olyan könyv, amelyet szívesen olvasnának a csőgyáriak, és ezért az ő kezdeményezésére elhatározták, hogy műhelyükben egy kis könyvtárat létesítenek. Ezt írja levelében: »Ezt az elhatározásomat örömmel fogadták, tanácsokat adtak, támogatást ígértek, elvezettek a csőgyári könyvtárba és megadták az engedélyt, hogy a könyvtár meglévő készletéből válasszak ki kétszáz kötetet.«

És itt kezdődött az igazi baj. Nem tudott a majd ezeröttszáz kötetes szakszervezeti könyvtárból kétszáz olyan könyvet kiválasztani az új műhelykönyvtár számára, amelyet szívesen olvasnának a munkások.

Ez a levél hívta fel a figyelmünket arra, hogy megnézzük az R. M. Csőgyárának szakszervezeti könyvtárát.

A Csőgyár szakszervezeti könyvtárát Kapitány Mária vezeti, Társadalmi munkában intézi a könyvtár dolgát — lelkesen.

A könyvtár elég félreeső, eldugott helyen húzódik meg. Egy kis sértődöttséggel beszéltek el, hogy kitűnő helyisége volt a könyvtárnak, de kiköltöztették onnan őket, az első segélynek kellett a hely.

De miért éppen a könyvtárat túrják ki, talán találhattak volna olyan irodát, amelyiknek mindegy, a gyárnak melyik pontjára költözik — így vélekednek erről.

Mire elértünk a könyvtár ajtajáig, Kapitány Mária néhány jellemző adatot is elmondott. Négy százhuszonötven iratkoztak be a könyvtárba, ebből azonban tényleges olvasó mindössze kétszázötven fő, a csőgyáriak 5 százaléka. Ha minden jól megy, havonta ötven-hatvan kötet könyvet cserélnek a könyvtár látogatói.

Amint benyitottunk a könyvtárba és a fehér polcokon körülnéztünk, nyomban nyilvánvalóvá vált a szomorú eredmény oka. Alig akad a könyvtárban olyan könyv, amely érdekelné is az olvasókat. Miért, miért nem, túlszűfolták a munkáról, a gyárról szóló könyvekkel. Ilyen című művek sorakoznak a polcokon:

»A munka hősei, sztahanovisták saját munkájukról«, »A mi gyárunk«, »Az ötéves terv útjain«, »Lapok egy munkás életéből«. Aztán soha ki nem kölcsönzött ifjúsági könyvek: »Vidám úttörő nyár«, »Moszkvai úttörők«, »Egy kis tengerész kalandjai«.

Szaktárgyakat gyakran keresnek, természetesen olyan tárgyból, amelyek előfordulnak a Csőgyár életében. Ilyen alig akad, ám van az öveg titkairól érdekes szakirodalom, az önműködő térközbiztosító berendezés alapjairól, az alumíniumiparral foglalkozik egy mélyenszántó

szakmunka — egészen biztos olyan helyen, ahol alumíniummal dolgoznak, megbecsülhetetlen érték lenne, itt azonban teljesen felesleges. Néhány könyv a marxista irodalomesztétikát elemzi — soha nem kölcsönzik ki.

Felsoroltunk néhány könyvet, azok közül, ami van a könyvtárban, most vegyünk számba egy-kettőt, ami nincs. Krudytól egyetlen egy könyv sincs, Illyés Gyula neve nem fordul elő a polcokon, Tamási Aroné sem. Mórától a napokban kapták az első kötet könyvet, Móricz és Jókai egy-egy példányban szerepel, József Attila, Ady Endre szintén egy-egy kötettel, mai írók alig akadnak, orosz klasszikusok jóformán nincsenek a könyvtárban és az ismert, kitűnő szovjet regényírók közül egy-kettő szerepel csupán.

Kapitány Mária tanácstalanul tárta szét a kezét, nem tud mit tenni. Az R. M. központi könyvtárából számtalanszor kérte

a magyar írók könyveit — mindenki ezt keresi ugyanis —, de hiába. A Csögyárnak nincs önálló anyagi kerete könyvekre, a központi könyvtár kötelessége lenne ellátni megfelelő könyvekkel. Hetek óta ígéretik, hogy kimennek megnézni a könyvtárat és majd megbeszélik a teendőket, de ez még mindig nem történt meg.

Tábor Márton azt sérelmezte levelében, hogy nem tudja létrehozni a műhelykönyvtárat, pedig minden megvan hozzá: az üzem pártolja, a dolgozók örülnek neki, mindenki hozzájárult, már a könyvszelkrényt is megcsináltatták az asztalossal... csak éppen a könyvek hiányoznak. Nem tud a másfélezer kötetes csögyári könyvtárból kétszáz olyant kiválogatni, amely nemcsak dísz lenne a könyvszelkrénynek, hanem kézzől kézre is járna. Talán tenni kellene valamit az R. M. központi könyvtárának az ígérgetésén kívül. (Halasi Mária)

A POSTÁSOK LEVELEZŐ KÖNYVTÁRAIRÓL

Kora délután, a legforgalmasabb telefonidő. Prém Ede, a gödöllői postahivatal könyvtári megbízottja a kapcsolótáblánál ül. Fején fülhallgató, kezeivel szaporán kapkodja a kapcsolódugókat.

— Halló... halló, Gödöllő 36 kéri Csömör 45-öt? Adom... Adtam...

A pillanatnyi szünetekben felém fordul és könyvtárosi munkájáról beszél:

Nagyon jó dolog ez a levelező könyvtár... februárban kezdtük meg... körülbelül húszan-huszonötven írtuk alá a kollektív belépési nyilatkozatot a családtagokkal együtt... Azóta egyszer cseréltük az anyagot, pedig háromszor kellett volna, de sajnos a kartársak nem hozzák vissza pontosan a könyveket. Van, akinél öt hónapja ott a könyv és nem bírom visszaszerezni. Egyszóval ez az egy baj van.

— És a szakszervezet területi bizottsága?

— Nagyon szépen segítenek minket. Ott a két kis postaláda, nézze meg az anyagot... Jókai, Mikszáth, Verne, szovjet és nyugati regények, pedig összesen húsz kötet jött egyszerre. Kitűnő anyagot küldenek...

— Érdeemes volt itt levelező könyvtárat csinálni, hisz itt a járási könyvtár?

— De mennyire! A járási könyvtárba

nem sokan iratkoztak be a hivatalbeliek közül, de tölem majdnem mindegyik kért könyvet. Akinek aztán kicsi a választék, átmegy a járási könyvtárba... De, mondom, a visszahozással vannak bajok. Eddig nem jegyeztem a határidőt, most már fogom, remélem, sikerül itt is rendet teremtenem...

»Levelező könyvtár«, »kollektív belépési nyilatkozat«, »postaláda könyvekkel« — csupa rejtélyes kifejezés. Oldjuk meg a rejtélyt:

Szovjet tapasztalatok alapján tavaly novemberben kezdték meg Demeter Miklós és Szamosi Ferenc, a Postás Szakszervezet könyvtárosai a levelező könyvtárhálózat kiépítését. Célul tűzték ki, hogy minden 15 főnél kisebb létszámú postahivatalban kis »vándorkönyvtár« létesítenek. Ez év november 7-re munkájukat befejezik, s az ország mintegy 3000 kis-postahivatala (kb. 10.000 dolgozó!) lesz bekapcsolva a levelező könyvtári hálózatba.

A budapesti központ képtelen lenne ellátni az egész országot, ezért az ország hat Postás Szakszervezeti Területi Bizottságában létesítettek egy-egy könyvtárközpontot, függetlenített könyvtárossal. Minden területi központ (pl. Miskolc, Szeged, Debrecen stb.) nyom-

tatott katalógust küld a postahivatali könyvtári megbizottnak és a beiratkozott tagok a katalógus alapján, az úgynevezett »Kérőlap-on igényelnek« könyveket. A hivatal dolgozói »Kollektív belépési nyilatkozat«-ot töltenek ki, ezen családtagok is szerepelhetnek, de már két, sőt akár egy dolgozó is beléphet a levelező könyvtárba. (Pl. ahol mindössze egy kezelő-postás dolgozik.) Egyforma méretű kis postásládákban küldi szét a területi központ a könyveket, melyeket kéthavonként kell kicserélni.

Az említett gödöllői kiskönyvtár a Budapestvidéki Területi Bizottsághoz tartozik. Budapest vidékén eddig 195 hivatal kapcsolódott be, körülbelül 980

taggal. A havi kölcsönzés 1000—1200 kötet. Demeter és Szamosi elvtársak az OSZK Módszertani Osztályának segítségével nagyszerű távkölcsönzési módszert dolgoztak ki, amit más hasonló jellegű intézménynél is könnyen és sikerrel lehetne alkalmazni. Nincs értelme ugyanis, hogy szétszórt, kis üzemekben önálló könyvtárakat létesítsenek. Az anyag nem lenne kihasználva, gyarapításra se lenne lehetőség. Helyes és hasznos lenne, ha a SZOT foglalkozna a Postás Szakszervezet levelező könyvtárának eredményeivel, s javasolná a távkölcsönzési rendszer bevezetését minden hasonló jellegű intézménynél. (Győri György.)

MILYEN LEGYEN AZ IGAZI KÖNYVTÁROS?

A tavaszi országos értekezleten úgy felelt erre egy városi könyvtáros, hogy élelt benne a város, a faluja életében, ismerje a könyvtáron kívüli világot is. Valami hasonló jár az ember eszében, amikor a kaposvári könyvtár két dolgozójával, Kerekes Andrással, a vezetővel és Kellner Bélával, a helyettesével beszélget: Kerekes András a kaposvári Népfront Bizottság alelnöke, Kellner Béla a TTIT megyei titkára és éppen most jelölte a kaposvári 2. számú szavazó körzetet a tanácsba is. A jelölőgyűlésen fölállt Fábri István, a gépállomási igazgatóság dolgozója és megemlékezett a kaposvári Megyei Könyvtár tevékenységéről: *»Aki a népkönyvtárak ügyét a szívében viseli, a dolgozó nép kulturális felemelkedését viseli szívében, bizonyos, hogy a tanácsban is szeretettel foglalkozik majd a választók ügyeivel.«*

Azt hisszük, hogy a 2. körzet jól választott Kellner Bélával, a tanácsstaggal, de azt is kérdezheti valaki, mi haszna van a könyvtárnak abból, hogy a könyvtárosok ilyen komoly társadalmi tevékenységet vállalnak, össze lehet-e egyeztetni a kettőt?

— Ezek a munkák bizony erősen létkötnék — mondja Kellner elvtárs —, de azt hiszem, a könyvtárnak is megvan a haszna belőle: az emberek sokaságával érintkezem, tanácsokkal, szervezetekkel, ők nemcsak a könyvtárost ismerik meg bennem, hanem mögöttem érzik a könyvtár erejét, jelentőségét is. És én ezt nem

is mulasztottam el soha hangsúlyozni. Az emberek tudják, hogy munkálkodásom forrása a könyv.

— Vajjon a könyvtáros-tanács tagterveiben vannak-e könyvtári vonatkozások?

— Természetesen. Égető szükség a kaposvári könyvtári fiókhálózat szélesítése, de kulturális terveink közé tartozik a színvonalas zenei élet kialakítása és az ismeretterjesztő előadások iránti érdeklődés; igény fokozása is. Ha a választók bizalma beküld a tanácsba, az eddigieknél több lehetőségem lesz a megvalósításra.

— Mit várnak a tanácsoktól?

— Eddig sem panaszkodhatunk sem a megyei, sem a városi tanácsra. Anyagilag és erkölcsileg is támogatták könyvtárainkat. A városi tanács például nemrég 5000 forintot adott, hogy a kaposvári Széchenyi városrészben fiókot létesíthessünk. A további fiókok helyiségkérdéseinek megoldásában azonban több támogatást kérünk.

Azt hisszük, hogy ez, a városi tanács segítsége, igen nagy szó, hiszen amióta a megyei könyvtárak nem a városi tanácshoz tartoznak, sok helyen tapasztalható, hogy a városi tanács nem mutat érdeklődést a városban folyó könyvtár-munka iránt. Talán ha a tanácsok jobban érzik a könyvtárak segítségét, többre számíthatnak a könyvtárak is...

— A mi munkánknak a tanácsot is és a Népfrontot is segítenie kell a könyvtár sajátos eszközeivel — veszi át Kerekes

András a szót. — Hiszen mennél több művelt embert nevelnek könyveink, annál többen értik meg a nemzeti összefogás jelentőségét. Mi például a kisgyűléseken mutatós kiállításokat rendezünk a választási témakörből. Egy hárommises, fényképes nyomtatott kiadványt is tervezünk, amely bemutatja megyénk fejlődését a tanácsok születése óta. A Megyei Könyvtár előtt utcái tárlókon pedig nemcsak a könyvet népszerűsítjük, hanem a Népfront munkáját bemutató táblákat is állítunk ki.

— Mint vezető, mit vár a Népfronttól?

— A Népfront-programmok nagyrészből nem hiányzik a könyvtárakról való gondoskodás sem. A homokszentgyörgyi program például azzal is foglalkozik, hogy a könyvtár részére a legrovidebb időn belül önálló helyiséget biztosítat.

Azt várjuk tehát a Népfronttól, hogy a népkönyvtárakkal, mint kultúréletünk fontos tényezőivel fokozottabban foglalkozzék és kezdeményezései között a népkönyvtárak problémái is szerepeljenek.

Fejezzük be a beszélgetést azzal a megállapítással, hogy a könyvtárosok személyétől, tömegkapcsolataitól valóban sok függ: nem rokon kapcsolatokra gondolunk; hanem a könyvtáros megbecsülésére, melyet a társadalom, a tanács és a vezető szervek részéről munkájával érdemelt ki. Most, amikor két ilyen »közéleti« könyvtárost köszöntünk, nemcsak nekik szól üdvözlötünk, hanem minden tanácstag, népfronttag könyvtárosnak is, akár Somogyban, akár tőle legmesszebb dolgoznak, az ország bármilyen kis falujában.

(G. Gy.)

HÁNY OLVASÓJA VAN A KÖNYVTÁRNAK?

— kérdezzük Martonosi Páltól, a kiskunhalasi Járási Könyvtár vezetőjétől.

— Ezeröttszáz.

— Csak? Ez kevésnek látszik a város lélekszámához viszonyítva.

— Igen ám, de van hat fiókunk is a város külterületén, amelyekben még 4—500 olvasó olvas havonta. Könyvforgalmuk is körülbelül egyötöde a központi könyvtár forgalmának. Ez érthető, hiszen a külterület 8000 lakosát látják el olvasnivalóval.

— Miért nem számította hozzá adataikat a könyvtár forgalmához?

— Mert az ideai statisztikai rendszer szerint csak azokat a könyvtárakat lehet fiókkönyvtáraknak tekinteni, amelyekben a központi könyvtár *saját* dolgozói kölcsönöznek és nem társadalmi munkában dolgozó könyvtárosok, vagy aktívak kezelik a könyvtárat.

— Hova kerülnek a város területén működő fiókkönyvtárak a statisztikában?

— A letéti népkönyvtárak közé számítjuk őket.

A fenti beszélgetés Kiskunhalason

hangzott el, de ugyanezt hallhattuk volna bármelyik más járási, vagy megyei könyvtárunkban is. Ez a helytelen rendelkezés ugyanis majdnem minden megyei és járási könyvtárat érint. Következménye: Arról már beszélgettünk, hogy eltorzítja a könyvtár székhelyének tényleges olvasási adatait, mert kevesebb olvasót számát, mint amennyi a valóságban van. A másik torzítás az, hogy a falusi olvasómozgalom adatait tartalmazó népkönyvtári statisztikákban is eltérést eredményez. Kinek jutna ugyanis önmagától eszébe, hogy a kiskunfélegyházi kórházi könyvtár forgalmát, a bajai szociális otthon, vagy a szegedi Petőfi-telep forgalmi adatait a népkönyvtári statisztikákban keresse.

Remélhetőleg a Központi Statisztikai Hivatal is rájön ezekre a hibákra és az országos statisztika hitele érdekében sürgősen orvosolja járási és megyei könyvtárainknak ezt a sérelmét és a városokban lévő fiókkönyvtárakat ismét visszaadja — a városoknak.

(G. Gy.)